

Samhällsbyggnadsnämndens budget 2021-2023

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet

Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde omfattar tre delar:

1. **Planering:** Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras genom detaljplaner och lovgivning (bygg- och marklov). Ansvaret för planering av den fysiska miljön när kommunen växer innefattar även trafikplanering, planering av kollektivtrafik samt skydd av kommunens natur- och kulturmiljöer.
2. **Genomförande:** Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att anlägga, utveckla och underhålla gator, torg, trottoarer, parker, lekplatser och naturmark som tillsammans utgör det offentliga rummet. Ansvaret innefattar även teknisk infrastruktur i form av vatten och avlopp (VA).
3. **Samhällsservice:** Samhällsbyggnadsnämnden tillhandahåller samhällsservice inom en rad områden, exempelvis hämtning och mottagning av avfall, vinterväghållning, kart- och mätningsteknisk service (GIS), parkeringstillstånd för funktionshindrade och tillstånd för upplåtelse av allmän plats. Under nämndens ansvarsområde ligger också produktion och distribution av dricksvatten samt hantering av spill- och dagvatten som renas i avloppsreningsverk eller dagvattenanläggningar.

All verksamhet ska utgå från Vision 2040:

"Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla."

Visionen är grunden för nämndens och hela kommunens långsiktiga styrning och genomsyrar de fokusområden samt de mål som nämnden kommer att arbeta med under 2021.

Fokusområden 2021

Under 2021 kommer Samhällsbyggnadsnämnden fokusera på följande områden:

- En front desk-funktion kommer att inrättas på Samhällsbyggnadskontoret för att öka servicen till alingsåsarna.
- En handlingsplan kommer att tas fram för att effektivisera detaljplanearbetet.
- Säkerställa att byggnader med högt kulturmiljövärde bevaras och underhålls genom utökad tillsyn.
- Arbetet fortsätter med att bygga om Nollhaga reningsverk.
- Effektivare samhällsbyggnadsprocess.

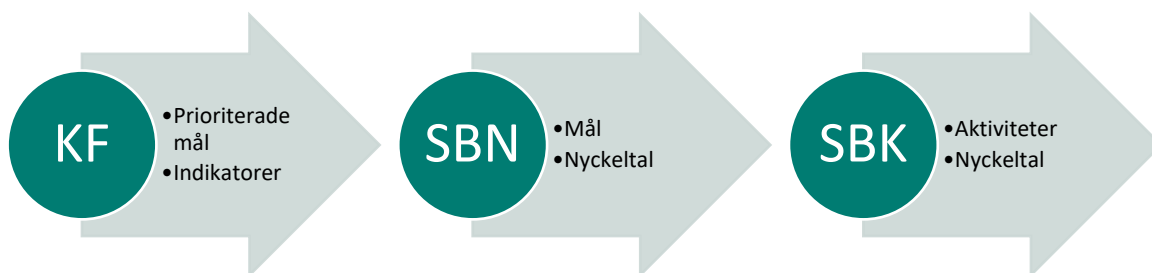
Samhällsbyggnadsnämndens mål och nyckeltal

Styrmodell

Kommunfullmäktige har i sin budget beslutat anta fem prioriterade kommunövergripande mål som omfattar hela kommunens verksamhet. Målen syftar till att åstadkomma en förändring under mandatperioden. Till de prioriterade målen kopplas indikatorer som är styrande för att nå de politiska ambitionerna. Kommunfullmäktiges prioriterade mål adresseras till

samhällsbyggnadsnämnden som i sin budget anger hur nämnden ska bidra till den kommungemensamma måluppfyllelsen, uttryckt som nämndspecifika mål.

Samhällsbyggnadskontoret anger i sin verksamhetsplan vilka aktiviteter som ska genomföras för att uppfylla samhällsbyggnadsnämndens mål.

Prioriterat mål 1	Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv.
Indikator	Företagsklimat, Insikt, index 1-100
Nämndens/bolagets mål	Upplevelsen av företagsklimatet ska förbättras.
Motivering/koppling indikator	Företagarnas upplevelse av företagsklimatet ska bland annat förbättras genom etablering av en front desk-funktion, d.v.s. en kundservice som svarar på enklare frågor och ger information till företag och medborgare i plan- och bygglovsfrågor.
Koppling till Agenda 2030	Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.
Uppföljning (nyckeltal)	SKR Insikt Kolada (U07447), bygglov totalt NKI
Nuläge 2020	53 (37, 2019)
Målvärde 2021	55

Prioriterat mål 1	Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv.
Indikator	Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov, antal dagar.
Nämndens/bolagets mål	Handläggningstiderna för lovärenden ska minska.
Motivering/koppling indikator	Näringslivets expansionsmöjligheter är bland annat beroende av en snabb och effektiv myndighetsutövning. Kortare handläggningstider för lovärenden leder därför mot det prioriterade målet att stärka kommunens näringsliv.
Koppling till Agenda 2030	Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.
Uppföljning (nyckeltal)	• Handläggningstid, Kolada (U00811) • Månatlig uppföljning av handläggningstider, genomsnittligt antal dagar senaste sex månaderna
Nuläge 2020	• 124 dagar (2019) • 58 dagar i september 2020
Målvärde 2021	< 70 eller 140 dagar

Prioriterat mål 2	I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.
Indikator	Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel %
Nämndens/bolagets mål	Ökad materialåtervinning samt ökad biologisk behandling.
Motivering/koppling indikator	Omställningen till en cirkulär och ekologiskt hållbar ekonomi fordrar bland annat att mängden brännbart avfall minskar. Ett tydligt fokus på att öka mängden återvinningsmaterial och matavfall per person bidrar därför till måluppfyllelsen.
Koppling till Agenda 2030	Mål 12: Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.
Uppföljning (nyckeltal)	Andel hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel %, Avfall Sverige, Kolada (U07414)
Nuläge 2020	43 % (2019)
Målvärde 2021	50 %

Prioriterat mål 2	I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.
Indikator	Andel miljöbilar i kommunorganisationen (%)
Nämndens/bolagets mål	Andelen miljöbilar i kommunorganisationen ska öka.
Motivering/koppling indikator	Ambitionerna med kommunens fordonspark ska höjas. Vid upphandling av nya avtal ska säkerställas att andelen miljöbilar av den totala fordonsparken ökar.
Koppling till Agenda 2030	Mål 13: Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.
Uppföljning (nyckeltal)	Andel miljöbilar i kommunorganisationen (%), Miljöfordon Sverige (MFS), Kolada (U00437)
Nuläge 2020	62,6 % (2019)
Målvärde 2021	63 %

Prioriterat mål 2	I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.
Indikator	-
Nämndens/bolagets mål	Antal meter cykelväg i kommunen ska öka.
Motivering/koppling indikator	Goda livsmiljöer ökar i kommunen med större möjlighet till säker cykelväg, i syfte att öka cyklande och minska bilåkande.
Koppling till Agenda 2030	Mål 9: Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation. Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.
Uppföljning (nyckeltal)	Kolada, antal meter cykelväg i kommunen, kommunal (N07812)
Nuläge 2020	119 742 meter
Målvärde 2021	Antal meter cykelväg i kommunen > 119 742 meter

Prioriterat mål 3	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen.
Indikator	Delaktighetsindex (%)
Nämndens/bolagets mål	Öka alingsåsarnas delaktighet och insyn
Motivering/koppling indikator	Att göra det möjligt att påverka samt att dela information leder till ökad delaktighet och ökad upplevelse av insyn. Samhällsbyggnadskontoret ska underlätta felanmälningar från alingsåsarna och återkoppling på genomförda ärenden ska ske på websidan.
Koppling till Agenda 2030	Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.
Uppföljning (nyckeltal)	Delaktighetsindex (%), Kolada (U00454)
Nuläge 2020	53 %
Målvärde 2021	55 %

Prioriterat mål 3	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen.
Indikator	Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%) (U00413) Andel som får svar på e-post inom en dag (%) (U00442)
Nämndens/bolagets mål	Samhällsbyggnadskontoret ska ge god service till alingsåsarna.
Motivering/koppling indikator	Genom etablering av en front desk-funktion, d v s en kundservice som svarar på enklare frågor och ger information till företag och medborgare, ökar tillgängligheten och servicen för alingsåsarna. Att få snabba svar via e-post är också god service och etablerandet av funktionsbrevlådor ökar servicegraden.
Koppling till Agenda 2030	Mål 16: Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.
Uppföljning (nyckeltal)	- Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%), bygglov. - Andel som får svar på e-post inom en dag (%), gator och vägar
Nuläge 2020	17 % (2019) 34 % (2019)
Målvärde 2021	50 % 70 %

Prioriterat mål 5	Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö.
Indikator	Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 invånare Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 invånare
Nämndens/bolagets mål	Handläggningstiderna för lovärenden ska minska.
Motivering/koppling indikator	Samhällsbyggnadsnämnden saknar påverkansmöjligheter för volymen nyproduktion och när i tid byggprojekten genomförs. Vid nyproduktion av byggprojekt kan samhällsbyggnadsnämnden endast påverka en mindre del av produktionstiden, nämligen bygglovsskedet genom att ha så korta handläggningstider som möjligt.
Koppling till Agenda 2030	Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.
Uppföljning (nyckeltal)	- Handläggningstid, Kolada (U00811) - Månatlig uppföljning av handläggningstider, genomsnittligt antal dagar senaste sex månaderna
Nuläge 2020	124 dagar (2019) 58 dagar i september 2020
Målvärde 2021	Handläggningstid från kompletta bygglovshandlingar < 70 eller 140 dagar

Prioriterat mål 5	Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö.
Indikator	Antal genomförda tillsyner enligt plan- och bygglagen med beslut
Nämndens/bolagets mål	Öka antalet tillsyner enligt plan- och bygglagen
Motivering/koppling indikator	För att säkerställa att byggherren och fastighetsägaren fullgör sina skyldigheter enligt plan- och bygglagen och att ägare tar ansvar för att underhålla sina byggnader.
Koppling till Agenda 2030	Mål 11: Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.
Uppföljning (nyckeltal)	Antal genomförda tillsyner enligt plan- och bygglagen med beslut
Nuläge 2020	0
Målvärde 2021	40 st

Internkontrollplan

Internkontrollplanen är framtagen utifrån genomförd väsentlighets- och riskanalys. Se bilaga 1 för nämndens väsentlighets- och riskanalys och bilaga 2 för nämndens internkontrollplan.

Omedelbar åtgärd

En risk som kräver en omedelbar åtgärd är att samhällsbyggande kan tappa fart på grund av att antalet antagna detaljplaner är allt för lågt. En handlingsplan för att förbättra framdriften inom planverksamheten kommer skyndsamt att tas fram under 2021.

Ekonomi

Skattefinansierade verksamheter

Ekonomiska ramar

Samhällsbyggnadsnämndens skattefinansierade driftsbudget innefattar samtliga verksamheter inom Samhällsbyggnadskontoret förutom de taxefinansierade verksamheterna VA och Avfall.

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	47 053	46 656	47 609	48 109
Personalkostnader	-53 533	-58 667	-59 547	-60 172
Lokalhyror	-4 515	-4 634	-4 704	-4 753
Köp av tjänster	-27 541	-24 624	-24 739	-24 999
Utdebitering personalkostnader	25 088	27 129	28 297	28 594
Övriga kostnader	-48 106	-47 218	-47 926	-48 429
Verksamhetens kostnader	-108 607	-108 014	-108 619	-109 759
Verksamhetens nettokostnader	-61 554	-61 358	-61 009	-61 650
Kommunbidrag	61 554	61 358	61 009	61 650
Finansnetto	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	0	0

Budget 2021

Kommunbidraget höjs tillfälligt med följande poster:

- Uteblivna intäkter för upplåtelse av offentlig platsmark, 250 tkr.
- Uppdatering av detaljplaner i Sollebrunn, 1 000 tkr.

Kommunbidraget höjs permanent med följande poster:

- Ramjustering från Kommunstyrelsen för Gräfsnäsparken, 500 tkr.

Ramen höjs permanent för att täcka driftskostnader för Gräfsnäsparken. Detta är dock inte en utökning av ramen då detta reglerats bokföringsmässigt tidigare år.

2020 tilldelades tillfälligt kommunbidrag för att anlita konsulter inom bygglovsverksamheten och för att arbeta med fördjupad översiktsplan, totalt 3 000 tkr. Dessa tillfälliga bidrag finns inte kvar 2021.

För att nå en budget i balans kommer det fortsatt vara viktigt för nämnden att nå uppsatta mål för debiteringsgraden inom flera verksamheter. Det är vidare, även ur ett ekonomiskt perspektiv, av vikt att handläggningstiderna för bygglov inte överstiger lagstadgade krav eftersom lämnade rabatter då gör att intäkterna blir lägre.

En utmaning för nämnden är att utföra den verksamhet som ingår i uppdraget med de osäkerhetsfaktorer som finns med bland annat väderpåverkan och oförutsedda händelser. Till följd av beslutade ekonomiska ramar kommer fokus för driftbudgeten inom gatu- och parkavdelningen för år 2021 att ligga på att upprätthålla grunduppdraget, d.v.s. att sköta, planera och utveckla gator, allmän plats, parker, naturmark samt att ansvara för trafikfrågor i kommunen, med god kvalitet. Det kommer dock att vara ökat fokus på skötsel av gröna ytor för att bland annat skapa tryggare offentliga rum, på trädplantering samt på arbete för en levande torghandel.

Förvaltningen fortsätter att se över vilken kompetens som behövs inför varje ersättningsrekrytering och vilka tjänster som kan stötta mer än en avdelning. För att kunna skapa effektivitet i investeringsgenomförande och i större driftprojekt kommer en projektplanerare att anställas på gatuenheten. Rollen är viktig för att få ett bra flöde i beställningar och ge förutsättningar för ett lyckat projektgenomförande. Projektplaneraren blir även en länk mellan de beställande verksamheterna inom gatu- och parkavdelningen, VA och den utförande verksamheten. Rollen är en av de åtgärder som görs för att ytterligare stärka planering, uppföljning och god kontroll i verksamheten. Även den nya projektmodellen som arbetats fram under 2020 och som tas i bruk 2021 kommer att leda till bättre kontroll över både investeringsmedel och framtida driftskostnader.

Trafikplanerare har anställts under 2020 som en del i att förbättra planprocessen, vilket ger en bättre trafikmiljö och på sikt även minskade driftskostnader. Bättre kontroll i verksamheten leder till kostnadsbesparingar på både kort och lång sikt samtidigt som intäkter säkerställs. Det ökade antalet tjänster som nämns ovan påverkar **Personalkostnaderna** som är totalt sett drygt 5 000 tkr högre i budgeten för 2021 jämfört med budgeten 2020. Personalkostnaderna ökar även på grund av att en byggnadsinspektör anställs för att kunna utföra tillsyner enligt plan- och bygglagen samt att en landskapsarkitekt anställs för att kunna arbeta i planprocessen samt med investeringar. Även inom planverksamheten ökar personalkostnaderna på grund av att alla tjänster förväntas tillsättas under början på 2021.

Fler tjänster som redovisar tid jämfört med 2020 innebär också att posten **utdebitering personalkostnader** är högre 2021 jämfört med 2020. Då personal finns på plats i verksamheten minskar behovet av konsulter vilket leder till att konsultkostnaderna (**Köp av tjänster**) är lägre 2021 jämfört med budget 2020. Konsultkostnaderna minskar även då bygglovsenheten inte kommer att anlita konsulter i samma utsträckning som under 2020.

Övriga kostnader består av exempelvis elkostnader, reparations- och underhållskostnader samt leasingavgifter inom fordonsverksamheten. Kostnaderna som ingår i denna post är totalt sett närmare 900 tkr lägre än i budgeten 2020. Främst beror detta på lägre förväntade leasingkostnader för fordon inom fordonsverksamheten. De lägre förväntade kostnaderna påverkar även **Intäkterna** eftersom fordonsverksamheten ska vara självfinansierad.

Plan 2022

Inget tillfälligt kommunbidrag finns beslutat för 2022. Det permanenta kommunbidraget räknas upp med 1,5 %.

Plan 2023

Inget tillfälligt kommunbidrag finns beslutat för 2023. Det permanenta kommunbidraget räknas upp med 1,05 %.

Investeringsbudget

Nedan redovisas investeringsbudgeten för 2021 och investeringsplan för 2022-2025 för de skattefinansierade verksamheterna uppdelat per projekt.

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Expansionsinvestering	6 236	13 800	20 350	8 350	6 300	6 400
Ombyggnad torgmiljö Stora torget (inre delen)		250	2 500	2 000		
Nya cykelbanor enligt Trafikplan		2 500	4 500	3 500	3 500	3 500
GC-bana Kungegårdsgatan		1 000				
GC-bana Gamla Vänersborgsvägen		1 000	2 000			
GC-bana Hultebackavägen			1 900			
GC-bana Nyebro		3 565				
Busshållplatser		500	1 000	1 000	1 000	1 000
Ny väg och GC, Kavlås ängar		2 000	1 500			
Cirkulationer Stråhles allé		1 500	5 000			
Stadsodling		35	85	85	35	35
Nya lekplatser			1 765	1 765	1 765	1 765
Hundlekplatser		150	100			100
Digitalisering detaljplaner		800				
Drönare		500				
<i>Expansionsinvestering - Exploatering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Imageinvestering	0	0	0	0	0	0
Reinvestering	28 602	34 575	20 035	19 455	19 040	19 090
Ospec arbetsprogram		700	3 500	3 500	3 500	3 500
Gatubelysning vägföreningar		100	100	100	100	100
Asfalt Avskrivning > 5 år ca 50 % av totalbehov		3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Ospec Bilar, maskiner och inventarier gata		9 700	3 800	3 700	3 450	3 450
Mindre åtgärder på GC-nät enligt Trafikplan		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Mindre åtgärder på Gatunätet		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Träbro Stadsskogen		2 000				
GC-väg Skolgatan		2 500				
Ospec Arbetsprogram natur		100	100	100	100	100
Maskininvesteringar park		200	70	50	25	100
Instängsling av betesmark		0	10	50	10	15

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Lekplatser, upprustning		3 165	2 165	2 165	2 165	2 165
Parker, skyltar, lekplatser		100	100	100	100	50
Fasta sittplatser		300	300	300	300	300
Förädling av parkmark enl parkplan		1 350	1 350	1 350	1 350	1 350
Ospec Arbetsprogram park		270	270	270	220	220
Nolhaga Park		1 850	1 850	1 350	1 300	1 300
Inventarier park		50	50	50	50	70
Stadskärnan park		50	50	50	50	50
Naturresevat		100	100	100	100	100
Inventarier Sveagatan		500	500	500	500	500
Cyklar		40	20	20	20	20
Digitalisering		200	200	200	200	200
System Tidrapportering		500				
Fordonsverksamheten, nytt försystem		300				
Strähles allé pumpstation		5 000				
Anpassningsinvestering	7 080	7 300	3 800	3 800	3 800	3 800
Åtgärder mot skredrisk Säveån		3 000				
Stadsmiljöåtgärder		3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Trafiksäkerhetsåtgärder		400	400	400	400	400
Tillgänglighetsanpassning		400	400	400	400	400
E-arkiv		500				
Totala utgifter	41 918	55 675	44 185	31 605	29 140	29 290

Den budgeterade investeringsutgiften för 2021 är totalt sett högre än 2020. Den största ökningen rör expansionsinvesteringar och reinvesteringar. Ett stort behov finns att byta ut fordon och maskiner inom gatuverksamheten för att kunna förbättra arbetsmiljön, uppfylla miljömål samt minska kostnaderna för reparation och underhåll vilka ökar med en äldre maskinpark. En uppdaterad utbytesplan har därför tagits fram.

En stor enskild post i budgeten för 2021 är en ny pumpstation på Strähles allé. Befintlig pumpstation är ålderstigen och tekniken behöver bytas för att säkerställa funktionen med vattenavrinningen i viadukten.

Fortsatta satsningar görs på förbättrade gång- och cykelbanor men även gällande framkomligheten för bil- och busstrafik. En ny förbindelse mellan Kavlös och Stadsskogen blir verklighet under 2021-2022. Arbete pågår även för att öka framkomligheten vid signalkorsningarna på Strähles allé.

Vidare kommer digitalisering av planer, vilket är ett lagkrav från och med 2022, kräva att en investering görs. Investeringsutgiften är beräknad till ca 800 tkr under 2021.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

I tabellen nedan redovisas förväntade investeringsbidrag. Ansökan om bidrag för gång- och cykelvägar samt hållplatser görs årligen, vilket medför att det i nuläget inte går att förutse dessa bidrag fullt ut för hela femårsperioden. Investeringsbidraget förväntas dock vara ca 2 500 tkr per år 2022-2025. Cykelväg Kungegårdsgatan kommer att byggas klart under 2021 och ett investeringsbidrag på drygt 1 500 tkr förväntas då betalas ut. Även bidrag för förhöjda passager förväntas betalas ut under 2021.

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inkomster						
Bidrag ospec cykelvägar			2 500	2 500	2 500	2 500
Cykelväg Kungegårdsgatan		1 526				
Förhöjda passager		1 172				
Hållplats Mariebergsvägen	109					
Hållplats Valhallavägen	82					
Mariedal park	29					
Summa	220	2 698	2 500	2 500	2 500	2 500

Avfall

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	58 155	56 554	57 967	59 417
Personalkostnader	-16 701	-16 361	-16 770	-17 412
Lokalhyror	0	0	0	0
Köp av tjänster	-22 873	-21 949	-22 497	-23 260
Övriga kostnader	-9 664	-9 758	-10 024	-10 275
Verksamhetens kostnader	-49 238	-48 068	-49 291	-50 947
Avskrivningar	-7 367	-6 989	-7 164	-7 343
Verksamhetens nettokostnader	1 550	1 496	1 512	1 127
Finansnetto	-650	-597	-611	-627
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	900	900	900	500
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	0	0	-24	-500
Reglering skattekollektivet	-900	-900	-876	0
Årets resultat efter reglering	0	0	0	0

Budget 2021

Verksamheten bedrivs inom ramen för avfallstaxan enligt självkostnadsprincipen med ett budgeterat nollresultat och tilldelas inget kommunbidrag. Budgeten utgör istället en plan för hur verksamheten ska finansieras samt hur skulden till abonnentkollektivet ska hanteras.

Eftersom verksamheten måste generera ett nollresultat, men agerar i en verklighet där oförutsedda kostnader kan uppkomma som innebär att verksamheten ibland uppvisar ett negativt resultat jämfört med budget, måste ett visst ekonomiskt utrymme finnas för att hantera sådana kostnader. Detta utrymme utgörs av en skuld till abonnenterna. Verksamheten budgeterar för ett nollresultat och de eventuella årliga över- respektive underskott som uppstår regleras gentemot skulden till kollektivet för att nå detta nollresultat. Avsikten i budgeten är därför inte att reglera den befintliga *skulden till abonnenterna* till noll utan den bör ligga på en nivå om åtminstone 2 000 tkr för att undvika att tvingas belasta kommunens resultat om oförutsedda kostnader uppstår.

Under 2019 uppgick resultatet till -5 089 tkr. Då nyttjades det som återstod av *skulden till abonnenterna*, 198 tkr, och det slutgiltiga resultatet blev därför -4 890 tkr, vilket belastade kommunens resultat. Underskottet blev större än vad som antogs i budgeten 2020-2022 (ca -2 700 tkr), där en tredjedel (900 tkr) skulle återbetalas varje år.

Den här budgeten förutsätter att 2020 års resultat hämtar igen det större underskottet (jämfört med budget) som uppstod 2019 och att planen med att återbetala 900 tkr fortsatt gäller 2021-2022. År 2023 påbörjas uppbyggnad av skulden till abonnenterna där målet på lite längre sikt är ca 2 000 tkr.

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Skuld till abonnenter vid årets slut	-1776	-876	24	524
Taxeutveckling (%)	11,00%	2,50%	2,50%	2,50%

Under 2019 ökade kostnaderna för hantering av insamlat material på grund av nya upphandlingar. Kostnaderna för transporter, sortering och behandling av avfallet, framförallt det brännbara avfallet, matavfallet och träavfallet, ökade markant under 2019 och håller i sig under 2020 och troligtvis även under kommande år.

Avfallsverksamheten har under åren varit underfinansierad och delvis finansierats med intäkter från försäljning av plats för deponimassor på Bälunge deponi. Denna finansiering fasas ut med start 2021 eftersom deponin i vissa delar ska börja sluttäckas. Det innebär att verksamheten framöver helt ska finansieras via renhållningstaxan.

2020 höjdes taxan med 11 % för att täcka ökade kostnader för behandling av mottaget avfall. Inför 2021 höjs taxan med 2,5 % men kombineras med kostnadsbesparingar i verksamheten för att på sikt bli oberoende av intäkter från deponin.

Verksamhetens **intäkter** minskar med 3 % jämfört med budget 2020. Att intäkterna minskar trots taxehöjning beror på minskning av deponiintäkter.

Personalkostnaderna är ca 2 % lägre 2021 jämfört med budget 2020 vilket beror på effektivisering av administrativa uppgifter.

Köp av tjänst minskar med ca 4 % mellan 2020 och 2021 och beror främst på minskade kostnader för inhyrd personal.

Övriga kostnader ökar inte i någon större utsträckning 2021 jämfört med 2020.

Avskrivningar sjunker 2021 jämfört med 2020 och beror främst på att investeringar inte genomfördes under 2020 som ursprungligen planerades.

Finansnetto sjunker år 2021 och beror även det på att investeringar inte genomfördes under 2020 som ursprungligen planerades.

Plan 2022

Jämfört med 2021 är avfallstaxan höjd med 2,5 %. Även övriga poster är uppräknade med ca 2,5 %.

Plan 2023

Jämfört med 2022 är avfallstaxan höjd med 2,5 %. Även övriga poster är uppräknade med ca 2,5 %.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Reinvestering	4 650	6 300	8 150	6 150	4 800	4 800
Fordon	3 000	5 000	7 000	5 000	3 000	3 000
Kärl	1 500	1 000	1 000	1 000	1 500	1 500
Container	150	300	150	150	300	300
Anpassningsinvestering	600	600	600	600	600	600
Sollebrunn ÅVC förbättring	100	100	100	100	100	100
Bälinge anläggning förbättring	500	500	500	500	500	500
Totala utgifter	5 250	6 900	8 750	6 750	5 400	5 400

Investeringsbudgeten under planperioden avser reinvesteringar och anpassningsinvesteringar i befintliga anläggningar samt i fordon och övriga inventarier. För åren 2021 - 2023 planeras två fordon att bytas ut per år, jämfört med ett fordon övriga år.

VA

Ekonomiska ramar

VA-verksamheten bedrivs inom ramen för VA-taxan enligt självkostnadsprincipen och tilldelas inte något kommunbidrag. Budgeten utgör istället en plan för hur verksamheten ska finansieras samt hur skulden till abonnentkollektivet ska hanteras.

Då verksamheten är självfinansierad budgeteras normalt för ett nollresultat där eventuella årliga över- respektive underskott regleras mot den upparbetade skulden till abonnentkollektivet. Då verksamheten genererade underskott för åren 2018 och 2019 innebär detta att skulden till abonnenterna förbrukades i sin helhet under 2019 och att den överskjutande förlusten uppgående till 3 661 tkr istället belastade skattekollektivet. Denna skuld måste återbetalas under en treårsperiod, vilket innebär att överskott har budgeterats för åren 2020-2022 för att möjliggöra återbetalning till kommunens skattekollektiv.

Då beslutad taxehöjning för år 2021 på **7 %** inte medför något överskott från verksamheten utöver den planerade återbetalningen till skattekollektivet kommer skulden till abonnenterna även detta år att vara noll. Detta medför en ökad risk för att kommunens resultat kan komma att belastas negativt om oförutsedda kostnader skulle uppstå.

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Skuld gentemot abonnenter vid årets slut	0	0	1 502	3 250
Taxeutveckling (%)	23,5 %	7,0 %	6,0 %	5,0 %

Fortsatta taxehöjningar med **6 %** år 2022 och **5 %** år 2023 kommer att fordras för att finansiera verksamheten. Därmed genereras ett visst överskott dessa år, vilket innebär att en mindre skuld till abonnenterna åter kan byggas upp. Vid 2023 års utgång beräknas skulden uppgå till **3 250 tkr**.

Att upparbeta en viss skuld till abonnenterna är en nödvändig förutsättning för att kunna hålla kommande taxehöjningar på en så jämn nivå som möjligt. Detta beror på att vissa kostnader, så som avskrivningar på gjorda investeringar, inte nödvändigtvis ökar i en jämn takt. Under ombyggnaden av Nollhaga reningsverk kommer delar av investeringen att tas i drift i etapper under kommande år och därför väntas avskrivningskostnaderna att öka kraftigt under vissa år när investeringstunga anläggningsdelar driftsätts. För att jämna ut effekterna av denna etappvisa kostnadsökning utifrån ett taxeperspektiv kommer verksamheten att behöva bygga upp en skuld till abonnenterna att balansera behovet av taxehöjningar emot.

Nedan följer resultatbudget för VA-verksamheten under period 2021-2023.

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	78 235	84 474	89 444	94 270
Personalkostnader	-20 424	-22 052	-22 595	-22 862
Lokalhyror	-359	-365	-371	-378
Köp av tjänster	-11 393	-12 023	-12 024	-12 228
Övriga kostnader	-24 951	-26 160	-26 605	-27 057
Verksamhetens kostnader	-57 128	-60 600	-61 595	-62 525
Avskrivningar	-14 319	-16 415	-17 514	-21 631
Verksamhetens nettokostnader	6 788	7 459	10 335	10 114
Finansnetto	-6 047	-5 999	-7 372	-8 366
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	741	1 460	2 963	1 748
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	0	0	-1 502	-1 748
Reglering skattekollektivet	-741	-1 460	-1 460	0
Årets resultat efter reglering	0	0	0	0

Budget 2021

Eftersom verksamheten uppvisade ett underskott från år 2019 som skall återbetalas till skattekollektivet under en treårsperiod budgeteras för ett överskott med **1 460 tkr** detta år. Efter reglering med detta belopp blir det återstående resultatet **0 tkr**. Den beslutade taxehöjningen för att klara de ökade kostnaderna är **7 %**. Då denna taxeökning inte väntas generera något överskott så beräknas skulden till abonnenterna ligga kvar på **0 tkr** även vid 2021 års utgång.

Taxehöjningen innebär att **intäkterna** från bruksavgifter därmed ökar år 2021 med drygt 5 300 tkr jämfört med budget för år 2020. Budgeterad intäkt från anläggningsavgifter ligger ca 620 tkr högre jämfört med år 2020.

Verksamhetens kostnader, exklusive avskrivningar och finansiella poster, är totalt knappt 3 500 tkr högre jämfört med föregående år. Härav ökar **personalkostnaderna** med drygt 1 600 tkr till följd av ökad bemanning jämfört med budget 2020. VA-organisationen har förstärkt sin funktion för projektledning, långsiktig planering samt genomförande av investeringsprojekt, vilket är nödvändigt för att kunna hantera verksamhetens omfattande investeringsbehov under kommande år.

Kostnader för **köp av tjänster** ökar med 630 tkr huvudsakligen till följd av ökade konsultkostnader inom ledningsnätsservice för kartläggningar och utredningar med avseende på bland annat bräddavlopp samt kapacitetsproblem i befintlig infrastruktur. Även inom projektenheten ökar kostnader för konsultstöd i samband med framtagande av strategiska dokument, egenkontrollprogram och skötselplaner.

Övriga kostnader är drygt 1 200 tkr högre jämfört med budget för år 2020. Höjningen beror främst på ökade kostnader för anläggnings- och reparationsentreprenader vid avloppsreningsverk och pumpstationer till följd av eftersatt underhåll. Dessa kostnader ökar också inom ledningsnätsservice där även materialkostnader samt kostnader för tele- och IT-kommunikation ökar.

Investeringstakten i verksamheten är hög och genomförda investeringar får genomslag på **avskrivningarna**, vilka väntas öka med ca 2 100 tkr jämfört med år 2020. Internräntan är budgeterad på en nivå om 1,25 % för år 2021 jämfört med 1,5 % för år 2020, vilket gör att de **finansiella kostnaderna** för kommunlånet ligger kvar på en jämförbar nivå mellan åren trots att den totala långfristiga skulden till kommunen fortsätter att öka.

Plan 2022

Detta år planeras för en höjning av VA-taxan med **6 %**. Budgeten uppvisar därmed ett överskott/överuttag på **2 963 tkr**, vilket dels används för att slutbetala skulden till skattekollektivet från 2019 års förlust (**1 460 tkr**) och dels förs som en skuld till abonnentkollektivet (**1 502 tkr**).

Som en följd av taxehöjningen ökar **intäkterna** från brukningsavgifter år 2022 med drygt 4 600 tkr jämfört med budget för 2021. Vidare ligger budgeterad intäkt från anläggningsavgifter totalt ca 600 tkr högre jämfört med föregående år.

Kostnaderna, exklusive avskrivningar och finansiella poster, har justerats upp med hänsyn till väntade prisökningar. **Personalkostnaderna** ligger stabilt men har justerats upp med drygt 500 tkr för beräknad löneökning. Trots prisjustering förblir kostnaderna för **Köp av tjänster** i nivå med föregående år eftersom verksamhet ledningsnät har budgeterat utifrån ett något lägre behov av konsultstöd detta år. **Övriga kostnader** ökar med 445 tkr jämfört med år 2021 efter uppräknig.

Kostnader för **avskrivningar** fortsätter att öka i takt med att genomförda investeringar aktiveras och är ca 1 100 tkr högre jämfört med föregående år. Räntan väntas ligga kvar på 1,25 % år 2022 men de **finansiella kostnaderna** stiger ändå jämfört med föregående år med nära 1 400 tkr eftersom den totala långfristiga skulden till kommunen ökar ytterligare.

Plan 2023

Som en planeringsförutsättning för år 2023 ingår en höjning av VA-taxan med **5 %**. Budgeten för året genererar då ett överuttag om **1 748 tkr**. För att nå ett nollresultat i enlighet med självkostnadsprincipen förs överskottet över till abonnentskulden, vilken därmed väntas uppgå till **3 250 tkr** vid årets utgång.

Som en följd av taxehöjningen ökar **intäkterna** med drygt 4 800 tkr år 2023, men samtidigt ökar även **verksamhetens kostnader** med 930 tkr till följd av väntade pris- och löneökningar. De tunga investeringarna under senare år medför vidare att kostnaderna för **avskrivningar** ökar med drygt 4 100 tkr detta år. Denna markanta ökning beror på att delar av ombyggnaden av Nohaga reningsverk väntas kunna driftsättas år 2023. På grund av fortsatt höga investeringsutgifter blir

samtidigt kommunlånet högre, vilket medför att de **finansiella kostnaderna** stiger med nära 1 000 tkr.

Investeringsbudget

I nedanstående tabell visas planerade investeringar inom VA-verksamheten på projektnivå för perioden 2021-2025.

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Expansionsinvesteringar	30 100	39 150	28 825	26 325	49 100	35 900
<i>Expansionsinvestering - VA</i>	<i>20 750</i>	<i>17 050</i>	<i>13 625</i>	<i>9 025</i>	<i>10 400</i>	<i>6 900</i>
Ny tryckstegringsstation i Östra Ångabo			2 000			
Div. ledningsarbeten, serviser i verksamhetsområde		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Hulabäck utbyggnad VA		1 500				
Olstorp omvandlingsområde				1 000	4 000	5 000
Västra Bodarna Del 2, etapp 1-3		12 500	10 000	6 500	5 000	500
Nya brandposter VA		200	225	225	250	250
Utrustning för insamling av mätdata fr. vattenmätare		200	150	150	150	150
VA-anl. Knektegårdsgatan		800	250	150		
Ettapp 4 Digitalisering pumpstationer		850				
<i>Expansionsinvestering - Exploatering VA</i>	<i>9 350</i>	<i>22 100</i>	<i>15 200</i>	<i>17 300</i>	<i>38 700</i>	<i>29 000</i>
Ospec. projekt		3 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Frostvägen		500				
T3 Bergkullegatan		6 500	200			
Krangatan förlängning under järnvägen		1 200	6 000			
Norra Länken						1 000
Tillväxtområde Mjörnstranden				500	13 000	
Tillväxtområde Norra Bolltorp				4 000	1 300	
Prästlyckan och Brunnsgården		500	100			
Norra Stadsskogen E3, Kristallen/Kavlås ängar		4 000	2 100			
Norra Stadsskogen E4		2 400	2 300	4 500	4 800	
Norra Stadsskogen E5					100	1 000
Södra Stadsskogen				300	15 000	25 000
Tillväxtområde verksamhetsområde Norr		4 000	2 500	6 000	2 500	
Imageinvestering	0	0	0	0	0	0
Reinvestering	84 090	100 081	104 603	80 066	96 381	114 322
Byte av dricksvattenpump Hjälpared		2 000	3 000			
Inv. i samband m ledningsunderhåll		11 500	12 000	12 000	12 500	12 500
Utbyte av UV-aggregat		200				
Ny råvattenpump vid Färgens vattenverk				150		
Ny spolvattenpump			150			
Ny pumpstation Sandvik, Ingared		5 000				

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Pumpstation liten 2021		2 500				
Pumpstation liten 2022			2 500			
Pumpstation stor 2022			5 000			
Pumpstation stor 2023				5 000		
Pumpstation liten 2023				2 500		
Pumpstation stor 2024					5 000	
Pumpstation liten 2024					2 500	
Nolhagens ARV Tollerad			1 000			
Renovering av biobäddspumpar		1 000				
<i>Ombyggnad Nolhaga reningsverk (2020-2030)</i>						
Ombyggnad ARV Nolhaga (ARV 2020-2030)		77 881	62 203	55 416	69 381	101 822
Översvämningsåtgärder (ARV 2020-2030)			15 000			
Skalskydd (ARV 2020-2030)			1 000			
Datorisering (ARV 2020-2030)			1 000	4 000	4 000	
Flödesmätare slam samt renovering bassänger (ARV 2020-2030)			1 750	1 000	3 000	
Anpassningsinvestering	6 500	6 500	6 050	6 000	6 000	6 000
Dagvattenåtgärder		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Flytt av ledningar för E20		5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Dörr- och brandlarm, yttre anläggningar dricksvatten			50			
Nödvattenbrunn Nolhaga		500				
Totala utgifter	120 690	145 731	139 478	112 391	151 481	156 222

Investeringsutvecklingen under den närmaste 5-årsperioden visar att utgifter för åtgärder på vatten- och avloppsreningsverk samt pumpstationer uppgår till ca 62 % av den totala investeringsvolymen. Underhållet är kraftigt eftersatt och verksamheten ser ett stort behov av insatser vid dessa anläggningar under kommande år. Särskild höga är utgifterna för ombyggnaden av ARV Nolhaga, vilka har budgeterats till 397 453 tkr totalt för perioden. Vidare uppgår utgifter för ledningsunderhåll till ca 13 % av investeringsvolymen. Resterande del är enligt plan fördelade med 8 % på utgifter för omvandlingsområden och övriga expansionsinvesteringar samt med ca 17 % på utgifter för exploateringsåtgärder. Det finns en viss osäkerhet kring exploateringsinvesteringarnas volym för åren 2021-2025. Utöver budgeterade belopp för specificerade projekt har därför även ett schablonbelopp för ospecificerade projekt angivits uppgående till totalt 11 000 tkr för tidsperioden.

År 2021 ligger den budgeterade investeringsvolymen 25 041 tkr högre än budgeterat för år 2020 och uppgår då till **145 731 tkr** för året. Den största skillnaden mellan åren förklaras av ökade reinvesteringsutgifter för ombyggnaden av ARV Nolhaga, en post som budgeterats till 77 881 tkr. I övrigt är det främst exploateringsinvesteringarna som väntas öka detta år med bland annat investeringar i område Stadsskogen, verksamhetsområde Norr (industriområde), Bergkullegatan samt Krangatan.

År 2022 är lagd investeringsbudget **139 478 tkr**, vilket totalt är ca 6 300 tkr lägre jämfört med år 2021. Det som huvudsakligen avviker mellan åren är expansionsinvesteringarna där framförallt investeringar i exploateringsområden ligger på en lägre nivå än året innan.

År 2023 uppgår investeringarna till **112 391 tkr**, vilket är drygt 27 000 tkr lägre jämfört med år 2022. Detta förklaras främst av att ombyggnaden av reningsverket budgeterats på en lägre nivå för året.

År 2024 har investeringarna budgeterats till **151 481 tkr**. Detta år ökar expansionsinvesteringarna inom exploateringsområdet där utbyggnaden inom flera tillväxtområden väntas ta fart med särskild tonvikt på Södra Stadsskogen och Mjörnstranden. Samtidigt har även den fortsatta ombyggnaden av ARV Nohaga budgeterats högre jämfört med år 2023.

År 2025 ligger investeringsbudgeten på **156 222 tkr**. Detta år har expansionsinvesteringarna budgeterats på en lägre nivå medan Nohaga projektet budgeteras ytterligare högre än föregående år (för detaljer se vidare i ovan tabell).

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

Nedan följer planen för förutbetalda intäkter avseende anläggningsavgifter för vatten och avlopp för den kommande femårsperioden. Anläggningsavgifterna delas upp i två delar. Den ena avser anläggningsavgifter inom ordinarie VA-verksamhet, den andra utgör avgifter som tas ut i samband med utbyggnad av exploateringsområden.

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inkomster						
- Anläggningsavgifter VA	13 542	14 678	10 593	6 769	4 750	4 750
Strötomter (02801)	2 850	2 375	1 425	1 425	1 425	1 425
Röhult Blåtjärns (02802)	285	143	143	285		
Simmenäs (02811)	285	190				
NV Sävelund (02810) (Tomtered)	428					
Norsesund (02805)	190	285				
Saxebäcken överföringsledning (02814)	33					
Saxebäcken VA inom området (02814)	143					
Utbyggnad inom Östra Färgen (hela området) inkl. överföringsledning (02812)	8 379	9 310	4 275	1 900	950	950
Västra Bodarne (02818)	950	2 375	4 750	3 159	2 375	2 375
- Anläggningsavgifter Exploatering VA	9 574	6 721	7 410	11 091	8 788	6 080
Lövekulle etapp 3 Skår (02852)	1 425	831	499	499		
Östra Ingared (02813)	1 235	570	361	641		

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Frostvägen (02826)	238	665				
Prästerydsvägen (Rosendal) (02862)	442	404		285		
Tokebacka VA (02819)	1 330	950	665	665	475	
Nordöstra Stadsskogen (Stadsskogen Planering AT) inkl. Grankullegatan	950	903	2 423	1 093		
Norra Stadsskogen etapp 4				2 375	1 900	1 235
Ragnehillsgatan (02844)	119	119	119			
Västra Bergkullegatan	1 425	1 330	1 330	594		
Norsesundsvägen (02894)	238	119	119			
Lövekulle etapp 1 fritid (02837)	143	152	152			
Norra Borgen (02804)			665	475	475	
Hambogatan (02839)			428			
Prästlyckan o Brunnsgården	2 031	679	651			
Mjörnstranden					950	950
Logistikverksamhet inom Norra vht i Bälinge etapp 1				1 140	3 088	
Logistikverksamhet inom Norra vht i Bälinge etapp 2						2 470
Olstorp				3 325	1 900	1 425
Summa	23 116	21 399	18 003	17 860	13 538	10 830

När det gäller intäkter från anläggningsavgifter är osäkerheten i budgeten ganska stor. När i tiden intäkterna inkommer beror mycket på bygglovshantering, detaljplanernas genomförandetid samt konjunkturer inom byggsektorn. Detta medför svårigheter att årsbestämma intäkterna.

Av tabellen ovan framgår vilka projekt som är planerade att utföras under tidsperioden. Det är troligt att nya områden, utöver de som visas i tabellen ovan, kan komma att påbörjas inom femårsperioden men det saknas beslut i nuläget. Anläggningsavgifterna debiteras vanligen mellan 1-5 år efter det att VA-utbyggnaden utförts. För omvandlingsområden tas utgifterna ut inom ett år efter det att VA-anläggningen i varje delområde är klar. Intentionen är att utbyggnad av VA-nätet sker där intresset för byggnation av fastigheter är som störst.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Arbetsmiljö

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsmiljömål är att:

Förbättra möjligheterna att rekrytera och behålla kompetent personal genom målmedvetna, långsiktiga satsningar inom arbetsmiljöområdet.

För att rekrytera rätt kompetens görs analys av vilka kompetenser som efterfrågas, hur själva annonsen kan utformas och hur rätt målgrupp nås. Förvaltningen ser årligen över introduktionsrutinen för att på bästa sätt välkomna nya medarbetare.

Samhällsbyggnadskontoret kommer att fortsätta arbetet med medarbetarsamtalet under 2021. Medarbetarsamtalet består av medarbetaröverenskommelse, uppföljningssamtal och lönesamtal. Nya mallar för detta samverkades under 2020 där uppdraget tydliggörs och där kompetensutveckling kopplas till individens behov.

Att förbättra kommunikationen inom förvaltningen är ett ständigt pågående arbete. För att stötta cheferna och samordna informationen inom förvaltningen tas ett gemensamt APT-material fram per månad. APT-materialet i kombination med det kommungemensamma årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet säkerställer kvaliteten på förvaltningens arbetsplatsträffar. Frågor från arbetsplatsträffar ska vid behov även föras vidare till högre samverkansforum eller till förvaltningsledningen.

Värdegrundsarbetet är påbörjat och kommer att fortsätta under 2021 utifrån respektive enhets verksamhet och förutsättningar.

Sjukfrånvaro

Nedan visas sjukfrånvaro för 2019 och 2020. En generell ökning av korttidssjukfrånvaron skedde i samband med utbrottet av covid-19 men är i oktober nere på nivå med 2019. Det är främst långtidssjukskrivningar som har ökat inom ett begränsat antal enheter. Orsakerna varierar och åtgärder på både individ- och gruppnivå är vidtagna. På definierade områden kommer aktiva åtgärder att genomföras på gruppnivå tillsammans med berörda parter under 2021.

Generellt för hela förvaltningen gäller att frisknärvaron förväntas öka när tydligare mål och ramar ges i dialog med chef. APT genomförs regelbundet med kvalitativt innehåll på samtliga enheter vilket främjar en god samverkan och därmed en bra arbetsmiljö där alla deltar.

Sjukfrånvaro

Ackumulerat januari-oktober	2019	2020	Differens 2019-2020
1-14 dagar	2,10	2,67	+0,57
1-59 dagar	3,22	4,12	+0,9
> 60 dagar	4,09	6,38	+2,29
Total	7,31	10,5	+3,19

Heltidsresan

På Samhällsbyggnadskontoret erbjuds i stort sett bara heltidstjänster (ca 98 %). Utifrån anställdas önskemål och verksamhetens möjlighet så ställer förvaltningen sig positiv till att tillfälligt bevilja en lägre tjänstgöringsgrad. Detta är ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Ordlista

Verksamhetsbegrepp

APT	Arbetsplatsträff, ett regelbundet möte på arbetsplatsen där arbetsledare och alla medarbetarna för dialog om mer övergripande frågor.
ARV	Avloppsreningsverk
Agenda 2030	Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.
E-tjänster	Offentliga e-tjänster har av Verket för förvaltningsutveckling ("Verva") definierats som en service som medborgare och företag kan använda för att uträtta olika ärenden som de har hos en offentlig myndighet. Denna service tillhandahålls som en elektronisk tjänst och erhålls till exempel med hjälp av en dator, mobiltelefon eller via avancerad telefonservice.
GC-väg	Gång- och cykelväg
GIS	Ett Geografiskt informationssystem är programvara som hanterar insamling, lagring, bearbetning, analys och presentation av geografisk data.
Indikatorer	Kommunens mål konkretiseras av indikatorer för att vara möjliga att följa upp. Indikatorerna har ett målvärde som beskriver vilket resultat som ska uppnås för att uppfylla de prioriterade målen.
Internkontrollplan	Internkontrollplan är en del av kommunens styrmodell. De processer/punkter som ingår i planen anses vara viktiga att regelbundet följa upp så att förvaltningen bidrar med att kommunens mål uppfylls. De processer som skall kontrolleras enligt planen identifierades vid risk- och väsentlighetsanalysen (se nedan).
Kolada	Statistikdatabas för kommuner.
LSG	Lokal samverkansgrupp.
Nyckeltal	En benämning på vissa tal som används för att värdera ett företag eller en organisation och dess verksamhet.

Prioriterade mål	De prioriterade målen fastställs inför ny mandatperiod och beslutas i kommunens budget, men revideras årligen vid behov i samband med budgetberedning.
Styrmodell	Styrmodellen innehåller flera olika delar som tillsammans bildar kommunens styrsystem.
VA	Vatten och avlopp
Vision 2040	Alingsås kommuns vision, "Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla.", ska genomsyra alla verksamheter.
VV	Vattenverk
Väsentlighet och risk	Vid en väsentlighets- och riskanalys belyses verksamhetens processer. Det som bedöms är om det finns risker för att någonting negativt påverkar förvaltningens förmåga att bidra till kommunens övergripande mål. Identifieras en risk görs bedömningen om dess väsentlighet. Om analysen ger en hög sannolikhet för en risk samtidigt som en väsentlig skada kan uppstå kan det beslutas om en omedelbar åtgärd. Det kan även beslutas om ett åtagande eller en internkontrollpunkt.
ÅVC	Återvinningscentral (Sollebrunn och Bälinge)
ÅVS	Återvinningsstationer (ofta i anslutning till livsmedelsbutiker)

Ekonomitermer

Avskrivning	När en tillgång har införskaffats med syftet att användas under en längre period, kan dess kostnad fördelas över hela perioden. När perioden har förflutit betyder det att tillgången är avskriven och inte längre utgör någon kostnad. Avskrivningar berör endast avfall och VA i detta dokument. Avskrivningar för tex gata belastar kommunstyrelsens ansvarsområde.
Budget	Syftet med budgetering kan beskrivas som en prognos av intäkter och kostnader inför en period. Budgeten används som ett verktyg för beslutsfattning.
EIRA-indelning	Investeringarna delas in i olika grupper (expansionsinvesteringar, imageinvesteringar, reinvesteringar och anpassningsinvesteringar) utifrån målet/syftet med investeringen.
Fordran abonnenter	Har vi en fordran på abonnenterna (avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut inte har räckt för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.
Förutbetalda intäkter	Förutbetalda intäkter är inkomster du fått betalt för eller skickat faktura på och som helt eller delvis ska intäktsredovisas kommande räkenskapsår. Detta berör främst VA och anslutningsavgifter som faktureras ett år men där intäkten fördelas på kommande 25 år.
Gemensamma resurser	Med gemensamma resurser avses de resurser som fördelas mellan de två förvaltningarna på Sveagatan. Exempel på detta är inköpta tjänster (till Sveagatan) som städning och hyreskostnad. Syftet med att hantera dessa kostnader som gemensamma är att vi enklare och mer effektivt kan fördela ut kostnaderna. Även personella resurser ingår, såsom administration, ekonomi, och nämndsekreterare. Syftet med att ha dessa som en gemensam resurs är att ha en mer driftsäker och mer effektiv stödresursorganisation.
Intäkter	En intäkt är värdet i pengar av de prestationer som utförts under en tidsperiod, alltså värdet av periodens försäljning. Intäkter och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet. Verksamheterna i det här dokumentet är oftast helt eller delvis finansierade med intäkter. Det som inte finansieras med intäkter finansieras med kommunbidrag (se längre ner).
Investering	Med investeringar i det här dokumentet avses tillgångar, exempelvis infrastruktur, byggnader eller maskiner som skrivs av under flera år. Se även under avskrivningar.

Kommunbidrag	I den kommunala ekonomin menas, med kommunbidrag, det anslag som kommunfullmäktige delar ut till de skattefinansierade verksamheterna (inte Avfall och VA).
Kostnader	Ett sätt att definiera en kostnad är att beskriva det som att det är värdet av förbrukade resurser under en period. Intäkter och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet.
Planavtal/planavgift	Detaljplaneverksamheten finansieras genom att planavtal skrivs med köpare av detaljplaneförändring eller detaljplaneupprättande. Köparen betalar för faktiska kostnader för att upprätta planen, inklusive nedlagda timmar och beställda utredningar. Ibland, och i synnerhet om det är många motparter/köpare som skall betala för detaljplanerna, tas istället en schablonavgift ut i samband med att bosatta inom ett planområde ansöker om bygglov (planavgift).
PO-pålägg (-tillägg)	Personalomkostnadstillägg går främst till pension samt sjuk- och olycksfallsförsäkringar. De beräknas på lönen och uppgår till ca 40% där lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgår till ca 32 % och resterande 8% i huvudsak avser avtalspension.
Resultaträkning	Det kallas för resultaträkning för att det är här som förvaltningens resultat kan utläsas genom en sammanställning av intäkter och kostnader under en räkenskapsperiod, oftast ett år. Resultatet fås genom att addera intäkterna och sedan dra bort kostnaderna och visar då om förvaltningen gjort ett överskott eller underskott. Resultatbudgeten är en plan över framtida intäkter och kostnader och vad de kommer göra för verksamhetens resultat.
Skuld abonnenter	Har vi en skuld till abonnenterna (Avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut varit högre än vad som krävts för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.
Utdebitering av personalkostnader	För att förvaltningen skall få betalt för utförda tjänster tidsredovisar personalen på uppdrag eller projekt. Denna tidsredovisning ger upphov till utdebitering/fakturering av personalkostnader.

Risk – beskrivning	Risk/ sannolikhet	Risk/ väsentlighet	Risk och väsentlighet	Hantering (åtagande, internkontrollpunkt, omedelbar åtgärd)
Lagstadgade handläggningstider i bygglovsärenden följs inte.	3	3	9	Internkontrollpunkt
Avsaknad av uppdaterade detaljplaner leder till att bygglov kan beviljas i strid med gällande detaljplaner. Konsekvens kan t.ex. bli långsam process och lägre intäkter.	4	3	12	Internkontrollpunkt
Bristfälliga verktyg och bristfällig metod för projektstyrning leder till sämre ekonomisk uppföljning och prognosarbete.	2	4	8	Internkontrollpunkt
Bristfällig avtalsuppföljning får ekonomiska och juridiska konsekvenser.	3	3	9	Internkontrollpunkt
Svårt att avsätta tid för omvärldsbevakning och omvärldsanalys, vilket kan påverka verksamheten.	2	2	4	Åtgärd bedöms ej nödvändig. Åtgärder inbyggda i budget 2021.
De e-tjänster som ingår i verksamhetens IT-system är inte tillgängliggjorda, vilket leder till lägre yttre och inre effektivitet.	3	3	9	Internkontrollpunkt
Avsaknad av exempelvis klimatanpassningsplan, ny översvämningskartering och kartläggning av risker för skred/erosion samt skyfallskartering kan innebära att planarbete tar längre tid.	3	3	9	Internkontrollpunkt
Ofullständig tidsredovisning kan leda till bristande verksamhetsuppföljning samt underfinansiering.	3	3	9	Internkontrollpunkt
Säkerhetsbrister kan leda till sabotage och infiltration.	2	4	8	Internkontrollpunkt
Ramavtal följs inte vilket kan få ekonomiska och juridiska konsekvenser.	3	3	9	Internkontrollpunkt
Krissituationer kan medföra att samhällskritisk verksamhet ej kan upprätthållas.	3	3	9	Internkontrollpunkt
Samhällsbyggande tappar fart på grund av för lågt antal antagna detaljplaner.	4	4	16	Omedelbar åtgärd

Förklaring Risk:	Förklaring Väsentlighetsgrad:
1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig 2.Mindre sannolik: risken för att fel ska uppstå är mycket liten 3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå 4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå	1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen 2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen 3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen 4.Allvarlig: är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa
Förklaring Hantering:	
Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras. Riskvärde 1-4 Åtgärder bedöms ej nödvändiga. Riskvärde 6-12 Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring samt prioriterade mål med indikatorer. Formuleras som åtagande i nämndens flerårsstrategi. Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens internkontrollplan. Riskvärde 16 Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens flerårsstrategi.	

Identifierad risk	Område ekonomi verksamhet medborgare medarbetare	Process	Risk- värde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem genomför kontrollen	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Lagstadgade handläggningstider i bygglovsärenden följs inte.	Verksamhet	Bygglov	9	Handläggningstider	Statistik per månad från verksamhets-system	Controller	Bokslut (redovisas även varje månad som information till nämnden)
Avsaknad av uppdaterade detaljplaner leder till att bygglov kan beviljas i strid med gällande detaljplaner. Konsekvens kan t.ex. bli långsam process och lägre intäkter.	Verksamhet	Bygglov	12	Hur många bygglov beviljas med avvikelse från detaljplanen.	Analys	Controller	Bokslut
Bristfälliga verktyg och bristfällig metod för projektstyrning leder till sämre ekonomisk uppföljning och prognosarbete.	Verksamhet/ ekonomi	Investering	8	Om antagen projektmodell används i verksamheten	Stickprov	Controller	Bokslut
Bristfällig avtalsuppföljning får ekonomiska och juridiska konsekvenser.	Verksamhet	Avtalsuppföljning	9	Om avtal följs	Stickprov	Controller	Bokslut
De e-tjänster som ingår i verksamhetens IT-system är inte tillgängliggjorda, vilket leder till lägre yttre och inre effektivitet.	Verksamhet	E-tjänster	9	Har antalet e-tjänster ökat samt följs antalet användare upp?	Analys	Controller	Bokslut

Identifierad risk	Område ekonomi verksamhet medborgare medarbetare	Process	Risk- värde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem genomför kontrollen	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Avsaknad av exempelvis klimatanpassningsplan, ny översvämningskartering och kartläggning av risker för skred/erosion samt skyfallskartering kan innebära att planarbete tar längre tid.	Verksamhet	Detaljplanarbete	9	Omhändertas eventuella kommande klimatkonsekvenser i detaljplanearbetet?	Analys	Controller	Bokslut
Ofullständig tidsredovisning kan leda till bristande verksamhetsuppföljning samt underfinansiering.	Ekonomi/ verksamhet	Tidsredovisning	9	Att de handläggare som ska redovisa på projekt gör detta i tillräcklig omfattning och vid rätt tidpunkt.	Analys	Controller	Bokslut
Säkerhetsbrister kan leda till sabotage och infiltration.	Verksamhet	Hela förvaltningen	8	Om rutiner följs och om rutiner i något fall saknas.	Analys/stickprov	Controller	Bokslut
Ramavtal följs inte vilket kan få ekonomiska och juridiska konsekvenser.	Ekonomi/ verksamhet	Upphandling	9	Att beställare följer gällande ramavtal	Analys/stickprov	Controller	Bokslut
Krissituationer kan medföra att samhällskritisk verksamhet ej kan upprätthållas.	Verksamhet	Hela förvaltningen	9	Att krisplan finns och uppdateras kontinuerligt.	Analys	Controller	Bokslut